

Så neste femårsplan: Innen nærmeste årtusenskifte bør vi, dypfryserens velgjørere, i enhver sammenheng nyte større anseelse enn slumpskyttere som dundrer høl i fjellufta og etterlater seg blyklyser i granleggene seinhøstes.

Etter min dypt personlige mening bør vi også rangeres klart over karavangjengerne på plastikk-ski som halser løypelangs uten mål og mening i bakkant av bærsesongen.

Når vi disse mål, går Norge inn i år 2000 som en langt mer kultivert nasjon enn de fleste land det er naturlig å sammenlikne seg med.

BJØRN JOHAN JACOBSEN (1949), Trondheim. Journalist.

En glad pensjonist

Av SØLVI SAND

På to krykker humper hoftopererte Anne-Mari Bergquist fra Sankåa mot Storerikvollen. Bak følger gemalen Rolf, for anledningen med lungebetennelse. Rett som det er bøyer han seg dypt og fisker noe opp fra blauta. Det er krykke-gummibeslag, som festes på nytt og på nytt. Men til Storerik bærer det, uansett!

Denne noe oppsiktsvekkende formen for fjellturisme skriver seg fra sommeren 1987 og er betegnende for TTs forretningsfører og trofaste sliter gjennom 19 år, Anne-Mari. Hun er pensjonist nå, men stadig i tempo hundre og ti. Særlig når man lar henne få lov til å mimre om sitt eget foretrukne TT-paradis i Syltraktene. Da kan hun holde det gående i timevis! Eks-forretningsføreren ble førtidspensjonert 1. mai 1989. De siste par årene på kontoret i Hans Hagerups gate førte helseproblemer til mye sykmelding for Anne-Mari, og hun syntes det var en lettelse den dagen hun kunne rydde skrivebordet for godt. Frykten for at det skulle bli kjedelig var til stede, innrømmer hun i dag. Men den har vist seg helt ubegrunnet. Faktisk har hun ikke hatt tid til å kjede seg en eneste dag ennå. Blant annet krever fem barnebarn oppmerksomhet, og til tross for at hun stadig sliter med hoften, sørger hun for å få rikelig med mosjon i frisk luft.

Anne-Mari Bergquist er ækt Trondhjæmspi' av fødsel, noe som sikkert overrasker dem som kjenner henne. Gemyttet er annerledes, og man hører en liten anelse nordlending i dialekten. Det skyldes at hun vokste opp i Sandnessjøen og tilbragte noen år i voksen alder i Mo i Rana. Helt på slutten av krigen kom hun tilbake til fødebyen for å starte på Trondhjems Handelsgymnasium. I Sandnessjøen var det nemlig ikke gymnas på den tiden. Hun ble blå russ i 1948, dro tilbake til Sandnessjøen og begynte i yrkeslivet der som kontordame. Senere havnet hun i Oslo, så giftet hun seg og flyttet til Mo og var travel småbarnsmamma og yrkeskvinne til hun fikk barn nummer to. I mellomtiden flyttet familien Bergquist til Trondheim, for en to-årsperiode, trodde de. Men fra 1958 ble de trøndere for godt og bygde hus på Byåsen så småningom.

Datteren Randi, velkjent blant fot-turister som påskevertinne på Storerikvollen i årevis, var nybakt skolejente da Anne-Mari begynte å lengte tilbake til yrkeslivet igjen. Det ble for kjedelig og stille rundt henne når alle tre barna var ute av huset på dagtid. TT lyste ut en kontorjobb ved sitt hovedkvarter i Munkegaten på denne tiden, Anne-Mari søkte og fikk den, og

Bærplukkerne - turlivets antihelter?

ASTRID GYNNILD

Anne-Mari Bergquist nyter fortsatt fjellivet så ofte hun kan - også i båt på Essandsjøen.

høsten 1970 startet hun.

Hun kan ikke huske akkurat datoen da hun avanserte til forretningsfører, hun bare gled inn i stillingen etter at to forretningsførere hadde sluttet. Ikke hadde hun søkt heller, men plutselig satt hun der en dag og hadde hovedansvaret for turistforeningens forretningsførsel.

- Fra da av har TT-kontoret vært 100 prosent kvinnestyrte, etter hvert med tre stillinger. Det sies at kvinner ikke går så godt ihop på jobben, men det stemmer ikke for oss. Tvert imot har vi hatt et glimrende arbeidsmiljø, sier Anne-Mari Bergquist, og minnes fordums dager da man ikke brukte postverket så mye som i vår tid for å holde kontakt med medlemsmassen, men brukte mer personlige metoder. Årsavgiften kom inn i foreningens kasse ved at man vandret rundt til medlemmene og krevde pengene i dørgløtten, kontant på labben.

Å være forretningsfører i TT har aldri vært noen ni-til-fire-jobb. Det blir lett et engasjement på heldøgns-basis i den bransjen, ikke bare for forretningsføreren, men for hele familien. Anne-Mari Bergquist ser tilbake på det med udelt glede. Hun har fått så mye positivt igjen. Særlig i form av friluftsliv, på vei til vertinne-vikariater på TT-hyttene, og ellers på alle slags ærender i fjellheimen både vinter og sommer. Anne-Mari Bergquist har i

årenes løp hatt vertinne-jobb på alle hyttene. På frivillig basis uten lønn. Men hun innrømmer så gjerne at hun ikke har vært særlig tungbedt når det knep som verst og man sto der helt oppradd og vertinne-løs i overgangsperioder. Det var jo bare å ta ferien til hjelp og familien med på kjøpet. Heldigvis for familiefreden deler ektefellen Rolf og barna friluftinteressene og er Sylan-frelst som noen. Familiens private hytte i Namdalen har nok blitt litt stemoderlig behandlet gjennom årene, og iblant kom kravet om andre feriemål også utenfor TT-verdenen. Gjærne villmarksliv, med havregrynsgrøt og suppeposer som føde dag etter dag.

- Men når ungene snakker om oppveksten, er det helst disse turene i TT-regi som dukker opp i erindringen. Glemte strabasene, for det er da vitterlig ikke bare artig mens det står på og uværet uler og man kanskje til og med må snu.

-Jeg vet ikke hvorfor Sylan og særlig Storerikvollen ble yndlings-turmålet for oss, men det må vel være noe med selve hytta, sier hun.

- Egentlig er det jo så tungvint der. Vannforsyningen er for eksempel et stadig problem, som krever finurlig oppfinnsomhet og uhyggelig mange tunge løft. Jeg lurer på hva påskegjestene trodde om oss når de så at vi la ut ledning i bekken og førte vann ned i kjelleren, hvor vannet ble tappet i store meierispann for så å bli båret opp og kjørt på scooter og tømt i vanntanker i kleppen. Altså at på Storerik må vannet ut for å komme inn! Men man blir jo bare glad i det stedet. Og sånn tror jeg gjestene har det også. I hvertfall kommer de tilbake, sier Anne-Mari Bergquist.

Hun har ikke tall på hvor mange turer hun har gått til Storerikvollen. Randi fikk stedet inn med morsmelken. Det forklarer kanskje at hun har stilt opp som påskevertinne på den overbefolkede hytta hver eneste år etter hverandre i 13 sesonger, med to uker fri fra jobben sin i Drammen. I 1990 var hun ikke påskevertinne. Hun hadde gyldig fraværsgrunn, hun fikk sitt første barn 2. juledag.

Men påskeaften 1989 var hun der, og blant 150 overnattingsgjester var også mamma Anne-Mari, som vanlig. - 150 er jo alt for mange, naturligvis. De sist ankomne fikk ikke en gang madrasser, og folk måtte finne seg i kummerlige vaskemuligheter og ventet i timevis på servering. Men ikke en eneste klage! Fjellfolk er en egen rase. Jo fullere det blir og jo mindre den enkelte får av oppvarming og bekvemmeligheter, desto mindre klager de! En slags omvendt kravmentalitet. Det er helt merkelig, sier Anne-Mari Bergquist, som skryter av ungdommene som stiller opp som hyttehjelp og står på til langt på kveld til liten betaling.

Et av de store høydepunktene for Anne-Mari på Storerikvollen var da hun kunne ta imot kronpinsesse Sonja og et par veninner av henne tidlig i september 1983. Det celebre besøket var en godt bevart hemmelighet, og planleggingen hadde skjedd ytterst diskret og med få aktører. Selv hadde hun

tatt på seg vertinnejobben. Like før besøket reiste hun til en 60-årsdag på Ustaoset sammen med ektemannen. Tilbake på Byåsen kom de til et kaos uten like. Hos naboen i rekkehuset hadde det vært brann, og Rolf og Anne-Maris leilighet vegg i vegg var fullstendig tømt. Bøker, bilder, klær, gardiner, for ikke å snakke om fjellvandrerutstyret som hun skulle bruke neste morgen, alt var lempet ut av velvillige naboer i deres fravær og befant seg spredt omkring i garasjene i nabolaget. Etter en større leteaksjon fant hun det hun trengte, og noe fortvilt over omfattende vann- og røyskader og sot og rot bars det til fjells. Det hører med til historien at det silregnet hele veien fra Ås. Kronprinsesse Sonja var tilsvarende gjennomvåt og oversprøytet av myr da hun ankom utpå ettermiddagen, fra Sylstasjonen. Men hun lot til å trives utmerket, uvitende om hvilke strabaser vertinnen hadde bak seg for å legge forholdene til rette og servere følget suppe, steik og dessert. Kronprinsesse Sonja syntes det var herlig å komme over på norsk side igjen og inn i en TT- hytte av Storerikvollens kaliber, etter å ha opplevd Sylstasjonen, som hun karakteriserte som en "turist- fabrikk". Neste morgen gikk hun videre, stadig i silregn, til Schulzhytta, mens Anne-Mari Bergquist ruslet hjemover for å ta fatt på oppryddingen etter brannen. Det tok to måneder før de kunne flytte inn i leiligheten sin.

I pensjonisttilværelsen koser hun seg med fem barnebarn og med muligheten til å kunne reise når hun vil og hvor hun vil. Hun plages med ettervirkninger av operasjonen, og må nå stå over skiturene i Sylan, noe hun er veldig lei seg for. Men på sommers tid kan ingen ting stoppe henne. I fjor høst var hun tre uker på Storerikvollen for å avlaste høygravide Randi litt i forbindelse med stengingen.

- Jeg kan få så vondt i beina som bare det når jeg går i byen. Men når jeg virkelig vil noe, er det utrolig så sprek jeg blir, sier hun.

Anne-Mari Bergquist er også flittig bruker av Bymarka og har forlenget funnet ut at både sykkel og spark er kurante fremkomstmidler der oppe for den som sliter med en hofteplage. Skulle leseren treffe på en blid og fornøyd pensjonist på spark mot Grønliå når de fleste andre går på ski i sporet, kan det godt være at det er nettopp henne.

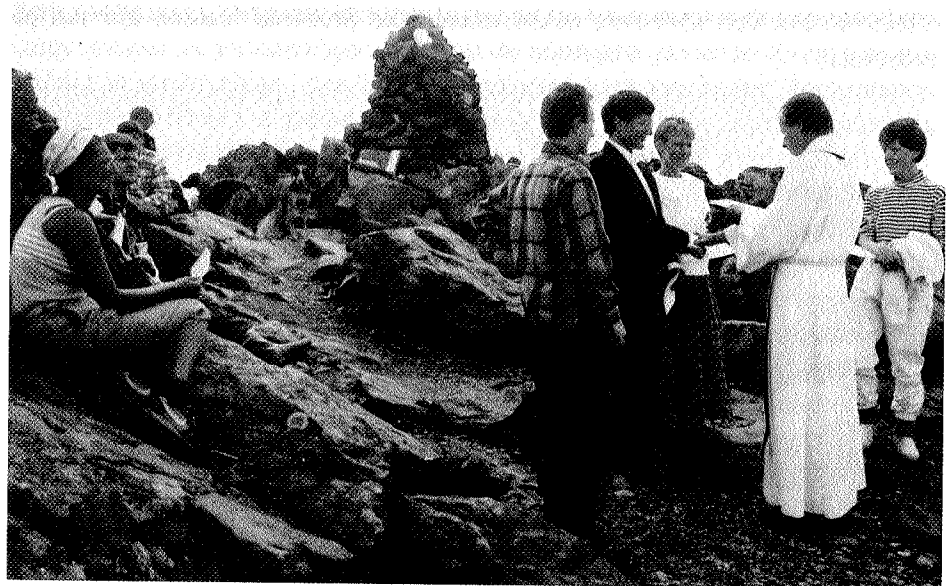
SØLVI SAND (1949), Trondheim. Journalist.

Vielse på Storsylen

Av NILS AFTRET

Lørdag 8. juli 1989 ble det foretatt vielse på toppen av Storsylen. Det må vel være første gang noe slikt har forekommet deroppe i 1762 meters høyde. Det var Inger Marie Rotvik og Torbjørn Eliasson fra Levanger som ble smidd i hymens lenker, og sykehusprest Kjell Wang, Levanger, foretok vielsen. Alle tre er ivrige fjellvandrere. Det ble høytidsstemning da "Å leva det er å elska" ljomet ut over den solstille fjellheimen fra 20 struper. Varden på toppen fungerte som alter. Like ved varden er det jo et loddrett stup på flere hundre meter ned til den store snøbreen, så det var en storslagen bakgrunn for seremonien. Bryllupsmiddagen ble servert nede ved Syltjønna.

Storsylen hadde sommeren 1989 uvanlig stort besøk, ikke minst av svensker. En søndag var over 50 personer samlet samtidig på toppen. På norsk side er det som kjent merket rute helt opp. På svensk side er det derimot ingen merking, men en kan slutte seg til en "färdledare" fra Sylstationen mot betaling.

Inger Marie Rotvik og Torbjørn Eliasson fra Levanger vies av Kjell Wang på toppen av Storsylen.
SNORRE KORSVOLD